

PALAESTRA LATINA

SUMMARIUM

Exercitationes scholares,	EZONO, ALBERTUS, MAGO
De domus Romanae natura et partibus,	LÓPEZ PEGO
Poëtica,	LOZA - MARCOS
Nova et Vetera,	MIR
Adjumenta grammaticalia,	MIR
Preludio al canto VI de la Ilíada.	RUIZ
De erratione Georgii Pelleterii pueri,	HABERL
Propola circumforaneus,	PASQUETTI
Per orbem	
Bibliographia,	BAGARÍA, TRISTANIUS, CANALS, MIR
Curiosa et Jocosá,	RAMOS, GARCÍA, CANALS, CONEJERO, SANZ, COSCOJUELA, ALEGRE, ASPA

Ordinarii et Superiorum permissu

Exercitationes Scholares

Psittacus et elephas (*Fabella Pamue*)

Tunc temporis psittacus et elephas amicitiam constituerunt. Sed psittaco unum pedem summis digitis suspendendi mos erat. Hoc autem elephas nesciebat. Quadam die cum hic illius domum pervenerit, eum uno pede stantem invenit. Quo valde admodum elephas obstupuit, cumque sui impos interrogasset: An duo non sunt tibi pedes? – Ubi est alius? – Psittacus vero respondens, illi respondit: Mei filii in nemus illum ad venationem portavere. Vale dicto, reversus est; et vix aut ne vix quidem suam pertingerat domum, lecta peracuta securi, pedem suum dexterum magno amputavit dolore, suosque cum eo filios ad venationem misit, stimulante amico. Heu miserum animal! Filii vero ejus in barbaricam silvam pedem portantes nihil ceperunt. Paucis post diebus gangraena elephantis vulnus laboravit, qui propterea perit, ab amico deceptus.

Hoc illis narro, qui servilli imitatione laborant.

JOSEPHUS EZONJ

Banapae, in Seminario Beatæ Virginis a Columna. (Fernando Póo).

Accipiter et columba (*Fabella Pamue*)

Accipiter et columba quodam in loco diu aetatem una degebant. Rostrum vero columbae nitidiusculum accipiter videns, peracutum esse animo versabat; et sic columba illi magnum incutiebat timorem. Quadam die dum se somno

dabat columba, accipiter, ut ea de re certiore se faceret, lectulum, quo ea obdormiscebat, supervenit, et rostrum ejus tetigit. Non fuisse acutissimum, nec robustum, neque forte, sicut id cogitatione informabat, vidit. Tunc metu deposito, remeavit; et ab eo tempore usque nunc persequit et morte afficere columbas coepit.

ALBERTIUS
Indidem Banapae.

Nostri gorilae descriptio

Terribilis et deformis hic est, et quadrumanum fortior, in nostra Guinea abundantissimus; alla quae dicere possum vos omnes scire arbitror, et nunc de ejus curiosissima super leopardum victoria scribam. Quamquam saepissime leopardus victor, est tamen aliquando a terribili homine silvarum victus. Quomodo accidit? E arborum ramis descendit noster homo et ante se inspicit leopardum. Statim ambo se praeparant ad fortiter dimicandum. Leopardus aduncos unguis acuit, nosterque homo silvam omnem terribili personat rugitu; non videndum neque audiendum! Confestim aggreditur noster gorila ac terribiliter colapho leopardum percutit et satis bene; nam hoc recepto et male afflictus fere stare nequit, humi tandem pessime percutitur atque necatur. Sic victor gorila.

VINCENTIUS MAGO
Banapae

Lector, estne linguae Graecae alumnus aut cultor? Optimam tibi Grammaticam commendamus brevem, claram, doctrina probatam:

GRAMMATICA GRIEGA

J. BERENQUER, Catedrático de Griego

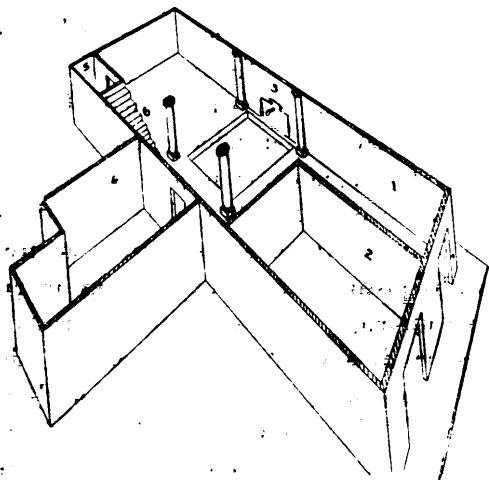
3.ª ed. Editorial Bosch, apart. 928 - Barcelona

PALAESTR A LATINA

Pretium subnotationis annuae, solutione antelata, est 15 pesetarum in Hispania et Lusitania, 16 pes. in America et Philippinis insulis, et 17 pes. in reliquis civitatibus - Pretium mittatur oportet ad Administratorem, Lauria, 5 - Barcinone - Apart. 10-12

De domus Romanae natura et partibus

Prisina Italorum tuguria semen fuere domus Romanae; quae quidem ovatam formam referebant vel circularem, tecta autem proclivia in speciem conii. In Etruria vero cum foramine in medio tecto struebantur, qua et caelo et luci intimum pateret tugurium, atque fumus (nam in medio tugurio familiaris focus continuo collucebat) facilem ad auras aditum inveniret. Inde, quia tectum quod foramen ambiebat, ascendente fumo, in nigrum seu atrum vertebatur, primo foramen, dein integra aula nomen *atrii* mutuavit. Id ergo principium fuit Romanae domus per totam populi

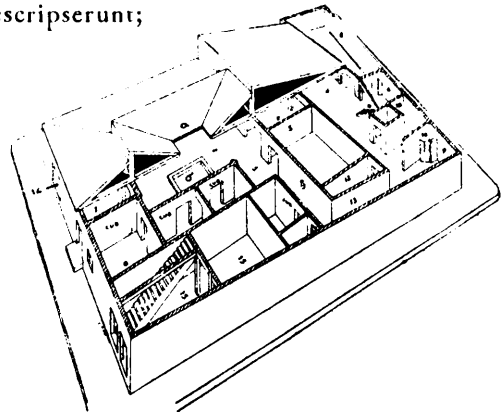

vitam; nam reliqua loca initio parva erant et haud magni momenti ad vitam. En vobis (sub 1.^a f.) domum Romanam Latino more structam, qualem incremens tugurium et —in perfectiorem formam se evolvens— illam generavit. Vestibulum et taberna (1 et 2) ad viam expectant. Sequitur atrium (3) quod totam fere complet domum; superest autem cubiculum (4), quamquam grandius consuetudine, scalae ad contignationem (6) et parva culina (5).

Fuit ergo *atrium* ampla et oblonga aula, cui in medio tecto parabatur foramen, quod audit *compluvium*, sive singulae columnae extremos foraminis angulos sustentabant (prout in 1.^a f. videre fas est) quod vocabant *tetrastylum*; sive quatuor magnae traves inter se conexae locum medium relinquebant vacuum, id quod atrium *toscanum* nominabatur. Puteus erat infra, *impluvium* nomine, exiguae altitudinis, eandemque habens et magnitudinem et formam atque compluvium. In atrio Romano vita familiaris agebatur: aderat, juxta impluvium, *cartibulum*, mensa ad vasa fictilia et instrumenta, quae ad escam condiendam pertinent, collocanda, (e regione autem januae lectum patrisfamilias ab omnibus, apertis continuo valvis, conspici poterat), retro ara, in qua pro illo igne foci pristini, sacer Vestae ignis perpetuo ardebat. Atrium itaque sensim locus ad deorum cultum fiebat; et quam-

quam plebei condiendi epulas in medio igne servaverunt morem, patricii tamen ad religionem dumtaxat aram et ad optimorum deorum cultum; in culina vero et parabant victum et deos familiares seu penates colebant. Servavit itaque atrium suam antiquitatem et religiosam simul et domesticam. Aderat hic servus, *atriarius* nominabatur, huic commissum erat munus ut ingredientes salutarer, eos, qui sibi placeant, induceret aliosque rejiceret.

Ex Pompejanis fassionibus domum conspicere juvabit (sub f. 2.^a) qualem archaeologi descripserunt; vestibulum et *fauces* (1) praebent ingressum; pone est atrium, (2) *cubiculis* circumdatum (*cub*), hinc et hinc *alae* (3), —nam ita vocantur loca in quibus dextra levaque expanditur summum atrium—, et e regione januae, magna porta aperitur *tablinum* (4). Etenim illo loco, ubi, ut antea notavimus, lectus locabatur patrisfamilias, nova nunc aula oritur, tablinum, primis temporibus adtributum,

ex quo nomen accepit nam mos erat priscorum in horto ad domum super tabulam se tradere convivii. Praestantem locum in historia domus Romanae post atrium obtinuit tablinum, nam cum initio triclinii vices gereret, tabellarium deinde factum est, in quo thesauros et nummos arca familiaris servaret, et tabulae pictae atque simulacra majorum exhiberentur. Hic, diebus festis, coluntur majorum imagines, sacrificia offeruntur, adsunt amici et clientes, armariis apertis in quibus illa adservantur, dominus gloriose ostendit dimidiatas statuas lectissimorum virorum ac trophaea quae tot ac tantis bellis acquisierunt. Saepissime versabatur dominus in tablino ibique clientes excipiebat, quod posset utramque domus partem perspectam habere: ante prostabat atrium, retro, *peristylum*, de quo satis abunde continuo dicemus. Reliqua cubicula praeter tablinum ut plurimum parva erant, nec claudebantur foribus, sed, tenuissimis linteis interpositis, facile ab interiore cubiculo atrium cernebatur, tamen ob levem umbram cubiculi ex atrio intimum cubiculum minime videres.

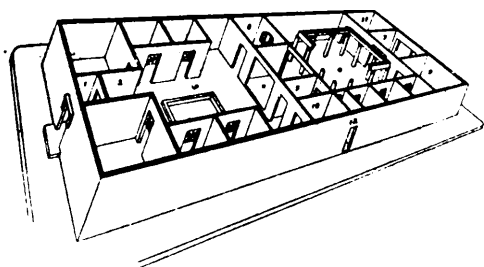
Adsunt et duo *triclinia*, hiemale (5) et vernum (6), *porticus* (7) et parvus hortus (8). Civibus enim, qui in maxima urbe, degebant omnino agrorum jucunditate orbata, cum jam per tot horas in foro et in viis versati essent, incredibilis erat desiderium degustandi in suis hortis laetissimam apricandi et rusticandi delectationem; at illi quidem horti nostra aetate non perstant. Addite culinam (9), latrinas (10), scalas ad contignationem (11), cellam penariam (12), transitum, qua servi eant redeantque (13), et duas tabernas, quarum altera (14) ad interiorem domum habet ingressum, altera (15) vero, omnino manet sejuncta, in qua scalae ad contignationem repertae sunt.

Ecce tibi peculiare exemplum domus Romanae, quam si exterius adspicias, in oculos primo obtutu, proclivibus tectis, compluvium (a) incurrit; fenestrae paucae sunt et parvae, satis enim luminis compluvium suppeditat, ex quo conjicias quæm aliena a rebus externis et libera esset Romanorum vita privata.

Defluente ætate, cum Romanæ aquilæ ad Poenos et ad Græciam delatæ sunt, postquam imperatores mercatoresque orientales arces Græcæque ornamenta conspexerunt, tenuit illos maxima cupido ut illa omnia in propriam urbem transferrent, et mores, ex gentibus quibuscum habitaverant, sibi acciperent. Sic Romana virtus, quamquam vitrix semper existit, humanitate, institutis moribusque Hellenicis devicta est. Igitur illud Græcarum rerum studium cum in ceteris rebus, tum maxime in architectura vigeat; itaque domus Græca novas aedificandi rationes Romam induxit.

Illo tempore, id est post Alexandri mortem, duobus peristylis seu quadratis porticibus ornabatur domus Græca, primum post ingressum quod *androceus* vocabatur, idemque pervius erat etiam alienis, alterum vero *gineceus* locus feminis tantum et privatae vitæ adservatus. Peristylum non sine aliqua senili repugnantia acceperunt Latini; apud Horatium, Varronem et alios, saepenumero questus vel nugæ nanciscimur in cives qui mallebant Græcum peristylum potius quam atrium a majoribus acceptum. Nihil tamen profuit, et tandem peristylum jure Romanæ civitatis donatum est.

Peristylo accepto, sic aedificatæ sunt domus Romanae, (3.^a f.) ut post ingressum, vestibulum (1) et fauces (2), atrium servaretur cum alis (3) in quibus frequenter erat *lararium*, dein tablinum (4) et parvulum *ambulacrum*, (5) quo iter in peristylum pateret quin per tablinum ultro citroque incedendum esset. Haec vetus pars, quam Latinam dixerim, eamque sequitur *peristylum* et *exædra* vel *oecus* (7), quam partem Græcam vocaverim.

Et fuit exædra quidem confabulationis vel concinationis amplissima aula et speciosissima, ex qua pulcherrimus oriebatur ex tota domo conspectus; nam ex ea peristylum in primis apparebat plenum radiorum solis qui cuncta miræ luce pervadunt; dein tablinum sub quadam latet umbra benigna, denuo per compluvium accepta luce gratissimis luminibus collucet atrium, et umbra in vestibulo et lux in externa via; qua luminum et umbrarum varietate mira tenentur spectantium oculi delectatione. Finge etiam: exædra (8), triclinium (9), bibliotheca (10), culina (11), et porticum (12). Est hæc domus Græcæ-Romanæ domus archetypum, similis procul dubio illius Ciceronianæ domus quam Cloelius odio ac furore accensus diruit; cui etiam valde est proxima domus Pansæ quam nobis cineres Vesubii et effossorum labor tradiderunt. — Quamquam sum natim, satis videmur descripsisse domum Romanam, nec vero credideris Romæ illa in urbe quæ fortasse aliqua decies centena

milia civium adnumerabat, omnes cives ejusmodi domos incolere. Haec domus, quam familiarem jure adpellares, divitum erat et patriciorum, aut eorum qui studio aliquo vel casu in veteres domos confugiebant. Maxima pars plebis nec tam divites ut domum possiderent propriam, nec tam egeni ut ad infestissimas recederent tabernas. Erant ii artifices et magistri, quorum alii sua ostendebant opera, alii in porticibus diligentes edocebant discipulos, dum ad vivendum cenaculis utebantur majoribus taberna prout pinguior fortuna patiebatur. In postremis contignationibus erant pergulae ubi vitam degebant equites et homines liberi, quamquam non multo gaudentes argento. Pergula autem constabat duobus tribusve cubiculis; aderat praeterea lararium et culina. Erant tamen ex pessima materia et aedificatione non optima, quapropter incendia saepe oriebantur aut domus in domos praecipites ruebant, a qua calamitate ut eas prohiberet vetavit Augustus quominus plus viginti et quattuor metris excelleret, qua altitudine vix pollent apud nos domus septem contignationibus praeditae.

Haec, quae de domo Romana diximus, vix aliquam speciem illarum offerunt quas notissimi et nobis colendissimi homines habitaverunt, si enim desiderium explorare vellemus, nihil nisi ipsarum domorum spectatio sufficeret.

CAROLUS IÓPEZ PEGO, S. J.

Poëtica

EL GENIO

Olyidado en un cofre de oro,
sin estima tal vez de su dueño,
un brillante mis ojos toparon
de polvo cubierto.

¡Cuánto brillo ocultaban sus caras,
como flores el bosque en su seno,
esperando la luz que descubra
sus muchos reflejos!

¡Ay! pensé; cuántas veces el alma
un brillante también lleva dentro,
esperando una luz que lo hiera
para dar el reflejo del genio.

ANTONIO M. LOZA, C. M. F.

GENIUS

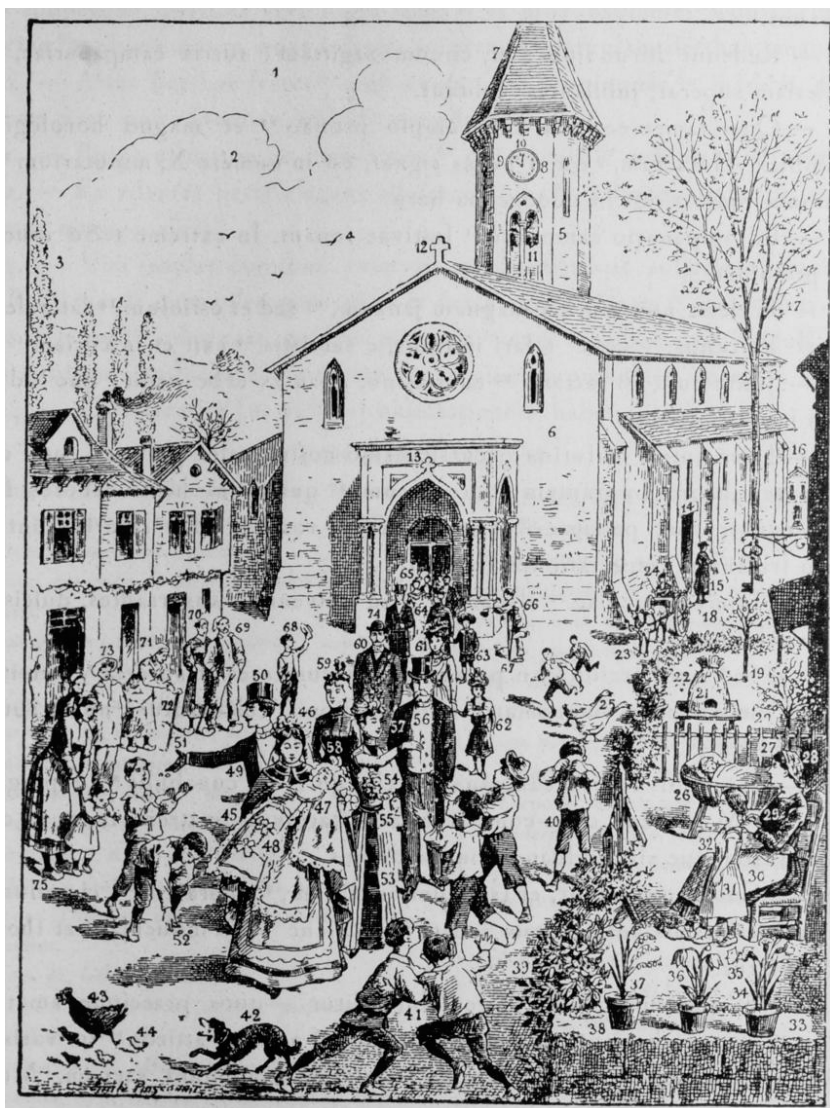
*Forte socordi domino relictum
Aureo oclusum lapidem camillo
Splendidum foedo penitus videbam
Pulvere opertum.*

*Ecce velatum facie nitorem
Plurima quantum! Nemore in vire
Nocte prout flores, ita praestolatur
Lumine pandi.*

*Corde sic mecum recolens agebam:
Insidet menti quotiens lapillus,
Luce qui tacus, genii micabit
Ignibus ultro!*

Vertit: LUDOVICUS MARCOS, C. M. F.

NOVA ET VETERA

PICTURA 3.^a

INFANTIA ET ADULESCENTIA

Pictura 3.^a et 4.^a ita contextuntur ut in quattuor scaenis familiaribus praecipuae res ad tempus, ad aetatem, ad familiam, ad vestes, at valetudinem exponantur.

PRIMA SCAENA. — SOLLEMNIA BAPTISMATIS IN VICO

1. — Advenit ver, mensis martius, aprilis, vel majus; hic dies hebdomadis est dies lunae, martis vel mercurii; hora autem decima matutina.

2. — Tempus temperatum aërque purus est; splendet sol, sed caerulum caelum levibus obducitur nubibus.^a

3. — Arbores vix foliis virent; exiles populi³ et ingens platanus¹⁷ tantum germinarunt.

4. — Redeunt hirundines⁴ et, circum sagittam⁷ turris campanariae,⁵ quae vici ecclesiam superat, jubilantes volitant.

5. — Quae tamen ecclesia cum amplo pronao¹³ et magno horologio⁸ est valde simplex. Horarium,⁹ quod horas signat, est in numero X; minutarium¹⁰ vero, quod minuta indicat, est in duodecima hora.

6. — In campanario campanae¹¹ festivae sonant. In extremo tecto crucicula¹² lapidea prominet.

7. — Ecclesia non tantum magnam januam,¹³ sed et ostium¹⁴ laterale habet, quo Dnus. Parochus,¹⁵ veste talari indutus, e sacristia¹⁴ exit et in curiam¹⁹ pergit.

8. — Juxta eum est lactaria²⁴ cum asino, quae ex urbe redit, quo ad pueros optimum lac asportavit.

9. — Haec autem matutina excursio asino nostro valde grata est, qui quidem jucunde aërem haurit fragrantem odore florum,²⁰ qui vicini horti arbores frugiferas¹⁸ contegunt; hae, persicae¹⁸ et armeniaca¹⁹ rosei et albi coloris sunt atque maximam fructuum expectationem faciunt.

10. — Interea apiculae²² alvearis²¹ illac conveniunt susurrantes, dulcis mellis conquirendi causa.

11. — Sed quid accidit? En pueros vici accurrentes et anseres²⁵ territores fugantes; sollemnia enim baptismatis filii libellionis celebrantur; nunc autem ex ecclesia prodeunt.

12. — Jacobulus festivo campanarum clangore in cunabulis²⁶ expergiscitur, ejusque soror Magdalene, quae comitatum asperare vult, matrem rogat ut capillos componat vestemque sibi induat in limine domus.

13. — Cui mater annuit, et (sericum) ricinium,²⁸ thoracem²⁹ cingulumque³⁰ inducit, atque in sella ante portam sedet; Magdalene vero inducula³¹ et thoracio³² tantum induitur.

14. — Et quantum gaudet! flores obliviscitur — quos praecipue amat — caryophylla,³⁴ ubi papilionis³⁵ consident, tulipas,³⁶ asteres atticos³⁷ in vasis floralibus³⁸ super parietem³³ et rosas³⁹ quae venustam componunt saepem. Mulierum frequentiam cum eximio corporis vestiumque cultu intuetur.

15. — At pueris vici nulla cura est de cultu corporis vestisque; ii enim festinant atque jactantur ut pulcralia⁵⁵ aut nummos⁵² apprehendant; ex his quidam lacrimat.

16. — Alius catuli⁴² pedem calcavit, qui latrans se prorripit et gallinam⁴³ cum pullis⁴⁴ fugat.

17. — Comitatu praest nutritrix,⁴⁵ mitellam⁴⁶ cum longis redimiculis ornatam, quaeque infantulum⁴⁷ veste intexta⁴⁸ indutum portat.

18. — Post nutricem patrinus⁴⁹ et matrinx⁵³ succedunt, qui pulcralia et nummos impertiunt. Patrinus chirothēcis⁵¹ atque procero petaso⁵⁰ utitur, matrinx vero in manu florum fasciculum⁵⁴ profert.

19. — Pone eos patrum⁵⁶ et an ñtam⁵⁸ dispicimus infantis. Amita venustā mitra⁵⁹ cooperitur, patruus vero nigra laena⁵⁷ et alba exomide. Consobrinus⁶⁰ et consobrina⁶¹ subsequuntur, quae infantis sororem, ⁶² parvulam Bertham, manu ducit.

20. — Alius Berthae frater⁶³ post venit, qui propinquae⁶⁴ manum porrigit; in extrema vero parte familiae amici⁶⁵ succedunt.

21. — Prope catervam en mendicum, ⁶⁶ qui baculo⁶⁷ subfultus, stipem cogit.

22. — Ex adversa parte elegans adulescentulus⁶⁶ salutem impertit et «ave» iis —quos novit— dicit.

23. — Vici incolae domibus exierunt ut baptismatis sollemnia transire videant. Rusticum⁶⁹ cum pileo gossypino et juxta eum rusticam⁷⁰ inspicimus, deinde anum⁷¹ scipione⁷² subnixam, tandem pistorem⁷³ cum magna causia⁷⁴ coactili et junio rem rusticam sculponeis⁷⁵ indutam, quae puerum ambulare docet.

24. — Quae scaena [ut videtis] oblectationem habet.

VOCABULARIUM

- hebdomāda, ae - hebdōmas, ādis, f., *semana*.
 5 turris campanaria, campanarium, ii, n. (DUCANG), *campanario*, clocher.
 jubilare, *dar gritos de alegría*, pousser des joyeux cris.
 13 pronāon, i, n. (-nāos, i, m. -nāus, i), *soportal*, *pórtico*, porch.
 8 horologium, ii, n., *reloj*, horloge.
 9 + horarium, ii, n., *horario*, petite aiguille.
 + numerus, i, m., *cifra*, chiffre.
 signare, *marcar*, *señalar*, marquer.
 10 *minutarium, ii, n., *minutero*, grande aiguille.
 + minutum, i, n., *minuto*, minute.
 14 sacristia, ae, (sacrarium), *sacristía*, sacristie.
 19 curia, ae (DUCANG), *casa rectoral*, *abadía*, presbytere.
 24 lactaria, ae, *lechera*, laitière.
 18 persicus, i, f. persica (arbor), *melocotonero*, pêcher.
 19 armeniāca, ae, f., *albaricoquero*, abricotier.
 21 alvearium, ii, n, alveare, is, n., *colmena*, ruche.
 25 anser, eris, m., *ganso*, oie.
 libellio, onis, m., *notario*, notaire.
 26 cunabula, orum, n. pl., *cuna*, berceau.
 comitatus, us, m. (caterva, ae, frequentia), *comitiva*, cortège.
 componere, comere capillos, *peinar*, peigner.
 28 + ricinium, ii, n. (+ flammeum, ii), *pañuelo de seda*, *fular*, foulard.
 29 + thorax, ācis, m., *corpiño*, *jubón*, corsage.
 30 cingulum, i, -us, i, *delantal*, tablier.
 31 -- inducula, ae, [+cyclas, ādis, f.], *saya interior*, jupon.
 32 -- thoracium, ii, n., *justillo*.
 34 caryophillon, i, n., *clavel*, oillet.
 35 papilio, onis, m., *mariposa*, papillon.
 36 *tulipa, ae, *tulipán*, tulipe.
 37 aster atticus (convallaria, ae, LIN.), *muguete*, *lirio de los valles*, muguet.
 38 + vas florale, n., testa florum, *maceta*, pot de fleurs.
 + corporis vestiumque cultus, *aderezo en el cuerpo y vestido*, toilette.
 55 + pulcrare, is, n., *bombón*, bonbon.
 52 nummus, i, m., *moneda*, *ferra*, sou.
 46 + mitella, ae, *papalina*, *cofia*, bonnet.
 redimiculum, i, n., *cinta* (p. la cabeza), ruban.
 48 vestis intexta, *vestido de encaje*.
 51 chirotheca, ae, *guante*, gant.
 50 petasus procerus, *sombrero de copa*.
 59 mitra, ae, *sombrero* (de señora), chapeau.
 57 + laena, ae, *levita*, redingote.
 exōmis, īdis, f., *chaleco*, gilet.
 60-61 consobrinus-na. *primo-a*, cousin-e.
 67 baculus, i, m., -um, i, n., *muleta*, béquille.
 «ave» dicere, *dar los buenos días*, dire "bonjour"
 *gossypinus 3. (ex voce *gossypium*), *de algodón*, de coton.
 74 causia, ae, *sombrero con anchas alas*, chapeau.
 coactilis, e, *de fieltro*, *castoreño*, de feutre.
 75 sculponeae, arum, pl. f., *zuecos*, sabots.

JOSEPHUS M.^a MIR C. M F.

1 Gallica vero vox *corset*, hisp. *cotilla*, *corsé*, latine erit *mamillare*, is [strophium, ii].

Preludio al canto VI de la Iliada

El canto VI de la *Iliada* lleva en los códices por título Ἐκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία: *conversación* (¡no despedida!) *de Héctor y Andrómaca*; pero ese título sólo se aplica a una parte del canto, la más bella del mismo y aun, a juicio de muchos modernos, de toda la *Iliada*. (Wilamowitz).

Su argumento completo es como sigue:

Retirados los dioses que habían combatido en el canto V a favor de uno y otro bando, el campo de batalla queda solo: Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνῆ. Los griegos, naturalmente, llevan la ventaja. El poeta nos lo hace patente con la enumeración de una serie de héroes troyanos que van cayendo sucesivamente bajo la lanza de los caudillos aqueos. Néstor arenga a las tropas para que no se detengan a recoger el botín hasta completar la derrota del enemigo. (1-72).

La ciudad está amenazada. Los troyanos hubieran tenido que guarecerse tras las murallas, si Héleno, el adivino, hermano de Héctor, no hubiera aconsejado a éste que reagrupara a los fugitivos, invitándoles a la resistencia y marchara luego a la ciudad a ordenar sacrificios a Atena por la salvación de Troya. Héctor arenga al ejército y los troyanos se revuelven enardecidos contra sus enemigos que cesan en la matanza: λῆξαν δὲ φόνοιο. (107). Héctor tras nueva exhortación a las tropas marcha corriendo a la ciudad. (73-118).

Mientras Héctor está en Troya, en el campo de batalla se desarrolla el encuentro de Glauco y Diomedes. Los héroes que salen al medio como campeones, enardecidos para la lucha (μεμαῶπτε μάχεσθαι), se dirigen, al aproximarse, corteses saludos y se preguntan por su ascendencia. Glauco cuenta la suya enlazándola con la bonita leyenda de Belerofonte, y Diomedes reconoce en su adversario a un antiguo huésped de familia: ἦ γὰρ νύ μοι ξείνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός.

El encuentro no ha lugar y los dos caudillos se estrechan las manos y cambian sus armas. (119-236).

El episodio de Glauco y Diomedes ni es interpolado ni está desplazado en la *Iliada*. Es parte integrante del canto VI. Con él logra el poeta trazar un cuadro de paz en el campo de batalla que sirve de contrapunto a las escenas familiares que simultáneamente se desarrollan en la ciudad. Ambas proceden del mismo soberano poeta: Si el encuentro y conversación de Héctor y Andrómaca es lo más humano y conmovedor de la *Iliada*, en el episodio de Glauco y Diomedes están los versos más humanamente melancólicos que ha dicho la lengua griega sobre el pasar de las humanas generaciones.

Héctor entretanto llega a la ciudad; le rodean las mujeres, madres, hermanas, esposas de los que quedan combatiendo en la llanura, pidiéndole noticias de sus familiares. Héctor ordena a todas que hagan oraciones a los dioses, pues la situación es muy grave. En su propia casa le sale al encuentro su madre. Primer cuadro de poesía humana, familiar e íntima, que contrasta más en el ambiente de guerra en que se desarrolla: Héctor viene manchado del polvo y sangre de los combates y no

se atreve a libar a Zeus el vino que su madre le ofrece para confortarle. Ordena a su madre que vaya con «las venerables», las *γεραιραί* (acepto la lección de Schulze y Wilamowitz) a ofrecer oraciones y sacrificios a Atena por la salvación de Troya. La reina obedece y cumple las órdenes de su hijo; pero la diosa deniega las súplicas de las troyanas: *ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη*. (237-311).

Héctor se dirige seguidamente a casa de Paris, que está con Helena después de su derrota por Menelao. Hay que hacerle volver a todo trance al campo de batalla. Los troyanos le recriminan su fuga y cobardía (Héctor se lo insinuará suavemente a su hermano en 524-525) y hay peligro de que cunda la desmoralización. Helena quiere convidar a Héctor, pero a éste le urge más ir a visitar a su familia, encargando de paso a Helena que incite también ella a Paris a volver a luchar. (312-368).

Y viene finalmente, la perla del canto, la que propiamente forma la *Ἔκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία*, el trozo de poesía más humana que se haya jamás compuesto en ninguna lengua y cuya sola lectura y goce paga bien el trabajo, no pequeño, de aprender bien la griega para gustarla. Andrómaca no está en casa. Ha corrido furiosa a la muralla, porque han llegado a sus oídos noticias de que los aqueos apremiaban y los troyanos iban de vencida. En X, el canto también admirable de la *Ἔκτορος ἀναίρεσις*, el poeta nos presenta a Andrómaca corriendo como una ménada furiosa a la muralla, mientras le golpea el corazón en el pecho: *ὡς φαιμένη μεγάρουο διέσσυτο μαινάδι ἴση παλλομένη καρδίην...*(X, 60-61).

Héctor sale de casa y junto a las puertas se encuentra con su esposa, la nodriza y el niño chiquito. Como Héctor se quita el casco para que no dé miedo al niño cuando le toma en sus brazos, así aquí el poeta parece haberle quitado la broncea coraza del pecho, para que llegaran hasta nosotros las palpitaciones de su corazón de hombre, esposo y padre, en estos hexámetros que nos parecen también los más sonoros, los más majestuosos de la *Iliada*. (369-502).

No creo, como quiere persuadirnos Wilamowitz, que se trate de un trozo poético independiente, que fué introducido en la *Iliada*, de la que el desconocido aedo de Z tomara sólo los nombres y el marco para su cuadro de maravillosa poesía. En el canto en sí hay una patente y buscada unidad: victoria aquea, marcha de Héctor a la ciudad, episodio de Glauco y Diomedes en el campo, escenas familiares de Héctor y su madre, Paris y Helena, Héctor y Andrómaca en la ciudad.

Hay también un enlace suficientemente claro entre Z y los cantos precedentes. No se ve por ninguna parte la señal de sutura o zurcido que debiera ser clara si Z fuera añadidura posterior al poema.

Finalmente, Héctor y Paris tornan al campo de batalla y los troyanos los reciben como los marineros el viento fuerte que hinche las velas después que estaban agotados de remar. Esta comparación está ya en H y aquí en efecto, H 7, se cierra el canto VI,

Salamanca

DANIEL RUIZ BUENO, C. M. F.

Catedrático de Griego

De erratione Georgii Pelleterii pueri

XII. (*prosequitur narratio*)

Et maxima velocitate voravit chilometra latae bituminataeque viae machina; sed puerorum animus id unum sollicitus, quando perveniretur quo curreretur, stridentem currum volatu etiam superans jam anticipabat (verumne est, Tommi?) eam felicitatem, quam percepturus esset ex complexu ejus, quae vera esset mater sua. Hac nocte, responderat ille serius semper homo et taciturnus uni ex tot pusionis interrogationibus, hac nocte, si proclivia erunt omnia. Et jam sol occidebat neque nox multum erat tardatura. Primum tum solis occasu puerorum oculi radiaverunt gaudio.

Ah! si scivissent pueri, quae, qui haec legis, jam divinaveris! Re enim vera ille homo verum dixerat, sed longe alium dabat verbis suis sensum quam qui dici videretur pueris: dicebat enim ea ipsa nocte pueros perventuros esse, quo ipse jam dudum constituisset. In illa autem caupona in aperto campo, ad viam secundariam sita, quo paucis horis venturi erant quattuor homines exspectabant, suspecti et nequam, qui opima conducti mercede erant ut in perpetuum obsignarent secretum duorum puerorum, qui obstabant nefariis consiliis illius tristissimi et fraudulentissimi protectoris sui, a quo profectae erant omnes calamitates Tommii, ex quo hic adversa fortuna amiserat patrem, hominem Anglum, divitem et nobili natum genere, qui ipsis decem annis ante — et cunctis ephemeridibus tum res perscripta erat— digario casu abreptus in via Condatis erat (civitatis Rhedonum · *Rennes*) maximo cum luctu uxoris adhuc juvenis et filioli Robertuli (*Bobby*), tum paucos nati menses. Itaque ille dignissimus, ut videbatur, fide administrabat magnam rem familiarem Hedithae. Itaque cum in expediendis epistulis, quae afferebantur in palatium Watfordense plurimae, inhorruisset perlecta ea quae data erat a parocho Gallo, quippe quae nefarium consilium jam diu conceptum callideque instructum irritum redderet, confestim, celatis nimirum omnibus, de qua turbaretur re, profectus erat ad investigandum, quonam novo impedimento occultae machinationes suae tardarentur, et ut anteverteret.

Bombax, exclamat mentiente vultu indignationem, bombax, nunc ipsum me benzino defici! neque id possum petere nisi ex loco regionis principe. Pernoctabimus ergo in deversoria taberna, quam bene novi; deinde eras primo tramine... Sic machina a via publica digressa horum fere dimidiam remissius cucurrit via serpente per agros, et obortis jam tenebris, percussa splendore lychnorum digariorum et salutata tuba digaria in conspectum venit taberna, quam rectissime sceleratam nomines tabernam. Scelera enim insculpta esse videbantur veluti nota infamiae in sordidis parietibus magni conclavis male olentis fumo tabaceo. Ad tenuem lucem lampadis emergentem ex illa fumea spissitudine pueri conspexerunt odiosas facies quattuor carnificum, qui assidentes mensae ludebant chartis clamoribus et pugnorum in mensa appulsu tumultuantes, qui tumultus ingressis hospitibus ilico conticuit.

XIII. Puerorum dux compellans hominem stantem prope mensam ad quam illi ludebant, magna voce: Hi duo pueri cenare debent, cenati statim duci cubitum, quia summo mane eos oportebit surgere. Ille mutus adnuit. Hic pueris liberam mensam assignat et ire sessum jubet. Interea domina adhuc junior annis accedit et disponit ante pueros escaria vasa. Digarius, cum pauca dixisset illis quattuor larvis, reversus ad pueros; qui taciti et suspensi circumferebant oculos, hortatur: Edite libenter et nihil timentes; ego properabo parumper, si possim reconcinnare machinam in crastinum mane. Dicunt hic, ex vicino, a duobus passibus, benzinum emi posse. Nobis liceat ire una — sic obsecrat Tommius — et postea in viam nos demus denuo. Sero est, ille sicce; sunt tenebrae, et vos fessi estis lassique. Cras primo mane, ut dixi, iter continuabimus. Sic is e conclavi egreditur.

Illa cena misellis pueris fuit tristissima. Perterritos oculos intendebant ad strepitus quattuor illorum atellitum, qui veros identidem ediderunt ululatus. Georgius eorum adspetu recordabatur odiosam faciem Rasputini coepitque formidare, Tommius nihil ciborum atrigit crebra illacrimans, neque, nimium exasperati solitudine sua pueri, animadvertentur furtivis se observari obtutibus dominae cenam ministrantis.

Quae cum significasset cenam finitam esse, Georgius surgit, gestu virili missa in sinum interiorem manu promit iavolucrum a bono sacerdote quod acceperat, de pretio cenae et hospitii interrogat: nam postero die tam mature proficiscendum esse. Illa admirans adspexit Georgiolum et etiam magis miratur schedulas nummarias promicantes ex involucro, quod manu tenebat puer, et: jam persoluta sunt omnia, inquit, et praecedit in conclave superioris tabulati, ubi eis assignat pro lecto stramineam culcitam impositam tabulis in conclavis angulo. Duo pueri vehementer mirati circumspiciunt, neque animum inducunt ut in isto cubili sua dependant membra. Postremo domina bonis verbis impetrat, ut decumbant. Vestitus componit in lecto et super eos sternit rude operimentum; augurata dein noctem bonam, blandita leniter lacrimanti Tommio, hunc etiam materna pietate paulisper contemplata, exit. Qui prospexisset altius in ejus feminae animum deprehendisset illic in medio caeno impiae inhonestaeque vitae recordationem plenam pietatis: recordationem flavescentis capituli infantis, qui, si tum vixisset, eam vocasset, mammam, et eadem fuisset aetate, qua erat puer, quem tum reliquerat lacrimantem, qui paucis horis...

Et Tommiolus quidem non cessavit mittere singultus. Georgius, ut eum consolaretur, jussit adire precibus caelestem Matrem, cujus eduxit a pectore quadrulam. Cum in obscuro non possent videre lineamenta Virginis, quadrulam admovet et suis labris et amici, ductam deinde super se et illum in formam crucis submissa voce alloquitur, dum aequalis et levis spiritus Tommii et ipsi suasit somnum. Cum se parumper huc illuc movisset, et ipse obdormivit.

ANDREAS HABERL, S. V. D.

Propola circumforaneus

(VENDITOR — FURIUS — MATER)

VENDITOR.—Mala, mulieres meae, bonae meae nuces, pueri Agitel agitel venite, properate, accedite, emite, gustate has turgidas juglandes, quas Jupiter ipse inflavit et tam opimas fecit. Est hic cicer frictum, faba fricta vobis apta et Lemuribus, nec haec vieta aut obsoleta; fumat, crepitat, manus adurit. Emite ergo, omnes emite.

MATER.—Quis clamat ad fores?

FURIUS.—Jentaculi venditor; da mihi, quaeso, bona mater, nummorum aliquid, ut emam.

MATER.—Hodie quoque mane emere vis? Heri decem asses in huiusmodi nugas profudisti. Hodie nihil.

VENDITOR.—Quid statis stupidi, hiantibus oribus, circa canistrum? Emite potius: habetis omnia gratissima saporis, quae salivam movent, avellanas Tarentinas, nuces Praenestinas, caricas, Cauneas, Chias, Chalcidicas, alia multa jucundissima vobis.

FURIUS.—Da, quaeso, bona mater, nummorum aliquid, ut emam.

MATER.—Si vis, potes ejulare, strepere, contundere pedes, ploratibus et gemitibus implere domum Nihil impe-trabis.

VENDITOR.—Bene nostros pueros! accede, pallidule; eme, cincinnule; elige, puellula, tibi tria mala, tibi quattuor caricas, tibi aliquid ciccerum.

MATER.—Heus tu, homuncio, qui clamas, cave ne quid isti des helluoni.

VENDITOR.—Non dedi: jam ipse arripuit et in pedes se dedit.

MATER.—Arripuit quid?

VENDITOR.—Avellanas decem, duo mala, caricas septem cum tantillo fabarum.

MATER.—Quanti est id totum?

VENDITOR.—Viginti assibus.

MATER.—Ah, me miseram; tu autem, perfide, fuge; redibis... tamen; domum intra tibi que erunt nuces... et reliqua ¹

G. PASQUETTI

PER ORBEM

Saepe in armorum stridore pacis opera placidius et narrantur et jucundiore accipiuntur aure, quamobrem, ut opinor PALAESTRAE nostrae lectores notitia clarissimorum F. Rodríguez Marín, M. Asín Palacios, V. E. Caro, Jos. R. Cuervo e vita decessorum juvabit.

DNUS. FRANCISCUS RODRIGUEZ MARIN: Patriarum litterarum fautor et magister egregius fuit, et musarum et patriae nobile decus. Ab incunabulis carmina, eaque summa cum arte fingebat quae solacium et in vitae moeroribus confugium vocabat Artis criticae meritissimus

auctor Menéndez et Pelayo plurimis et laudatissimis verbis eum extulit. Inter Francisci nostri opera litteraria *soneta* et *madrigalia* — quae vocantur — omni laude dignissima invenies Scriptores aureae nostrae aetatis diligentissime investigavit; ejus editio critica libri *Quijote* cum commentario verbis numquam satis laudabilis Regionum dicendi modum — Baeticae praesertim — unice amabat

Proverbiorum seu adagiorum compilationem sedulo ac constanter elaboravit.

Litterae hispanicae «quando ullum invenient parem?»

¹ Ex opere *Roma da vicino*, G. PASQUETTI, Ed. R. Sandron, Palermo.

M. ASIN PALACIOS: Die decimo quinto augusti, Sancti Sebastiani in clara urbe piam occubuit mortem, Academiae Hispanae moderator. Caesaraugustae die quinto julii anni millesimi octingentesimi septuagesimi primi est natus. Sacra primum adoluit anno millesimo octingentesimo nonagesimo quinto; Juliani a Ribera, a quo ardenti semper est prosecutus studio, auditor fuit. Arabum in disciplinis et moribus studendis longe condiscipulos praestabat. Scientiarum moralium Academiae anno millesimo nonagesimo decimo quarto est adscriptus, Regiae Academiae Linguae prius fuit membrum, hujus denique moderatoris summum est honorem adeptus. Vir eruditionis plenus et mentis acutissima vi praeditus et pietate inter cives et collegas prae lucebat. Libris erat semper affixus; triplicem perpetuo attingere metam amebat, scilicet: Arabum auctores et opera in lucem et honorem vindicare; non exhaustum esse progressus scholasticae doctrinae fontem, arabum scilicet scientiam; arabum denique doctrinam mysticam e Christiana certo promanare clarissimis significare verbis: quod feliciter, ut opinor, est assecutus.

Ex ejus rationibus constat Lullium nostrum, D. Thomam et Dante ex arabum scriptis plurima hausisse.

JOS. R. CUERVO: Centum abhinc annos Lutetiae Parisiorum obiit. E Corvorum familia, die decimo nono m. septembris anni millesimi octingentesimi undecimi Bogotae est natus. A teneris annis philologiam adeo ferventer coluit ut brevi post tempore alios discipulos maxime praestaret. De Bogotano sermone plenas scientia disceptationes in lucem edidit. Linguae latinae laude dignissimam grammaticam mira et arte et

conscientia, composuit quae maximo etiam nunc in honore est; in hac componenda, artis paedagogicae altissimam notitiam in toto libro hic et inde significavit; maxime ab artis criticae cultoribus laudandae sunt quas in Clarissimi Bello grammatica apposuit animadversiones. Post mortem, quod saepius fit, ejus fama crescit, et nunc cum poeta «sublimi ferit sidera vertice».

DR. V. E. CARO: Die decimo nono m. martii a. 1944 Dr. Victor E. Caro nobilissimi humanistae Michaëlis Caro filius, cujus centenariam commemorationem PALAESTRA LATINA m. novembri a. 1943 commemoravit—, Bogotae, in Columbia, e vita cessit.

Elegans fuit poeta hispanus, exera carmina affabre vertit, Academiae Columbianae socius cooptatus est, Rectorque Facultatis Machinatorum (ingenieros) creatus. Patris sui opera in lucem vulgavit. En carmen latinum quod, revocans memoriam infantis, Michaël Antonius filius Victoris dicavit:

AD VICTOREM

O miseris, ut erant tunc fata, parentibus orte,
tempore quo saevas dederat gens impia leges
et surgenti bona pressi terrore silebant!
Luctus ubique, vagae circum tua tempora curae,
aetatem puero nimium fecere severam
quae ridens aliis, et quaedam signa doloris
vultus adhuc servat. Quam mitis tu tamen usque
indulsisse vacas! Quantum pietatis in ore!
Quaeque malis virtus, quaestus exosa, resistit,
pectore quanta latet! Te, duro tempore natum,
pro caeli dono laeti exceperunt parentes;
te victus fovi, te primo in limine vitae
felici genitor Victorem nomine dixi,
ut te jam primum per multa adversa docerem
pergere fidentem et res exspectare secundas.

MICHAEL ANTONIUS CARO.

Bibliographia

V. GÓMEZ BRAVO, S. J. — *Silva dramática*, Razón y Fe, Madrid.

Hic libellus est veluti complementum superioris sel. *prosa selectae orationis*. Opus in tres dispescitur partes; prima Lope de Vega cyclum complectitur, altera Calderon, tertia Romanticismi, qui vocatur Forsitan absolutior fuisset divisio si Cyclum ante Lope et post Romanticismum auctor addidisset. Fere omnium scriptorum patrias litteras colentium quaedam profert exempla: e Lope de Vega quinque itemque e Lirso de Molina, cet. — Argumenta concinne exponuntur et clarissimis verbis explicantur. Alumnis perutilis erit libellus.

JOSEPHUS BAGARIA, C. M. F.

ABAD ANTONIO, S. J. — *Tratado de las oraciones castellanas, ensayo propedéutico al estudio de las oraciones en las lenguas clásicas*. E. Subirana, Barcelona, 1944, 5 ptas.

Praeter alias difficultates quae alumnis — novis praesertim — oriuntur cum textus grammaticae ediscunt, ea in primis eminet difficultas quod singulae grammaticae proprias adhibent rerum grammaticallum definitiones. Cui ut subveniat certe gravi incommodo Cl. Scriptor opusculum profert in quo definitiones de orationibus ejusque partibus et generibus continentur.

Consilium, opus, laborem entis laudamus: quae pleno exitu partim ornata censem praesertim in methodo, in ordine, in exemplis traditis; partim vero comparanda et aptanda — in definitionibus — aliis laboribus huic similibus, ut *La oración y sus partes*, LENZ, Madrid, et *Léxique de la terminologie linguistique*, MAROUZEAU, Paris, ut ex his et ex omnium consensu una tandem rerum nomenclatura optima enascatur. Quae ad alumnorum et magistrorum commodo maxime desideratur.

ECHAURI EUSTAQUIO. — *Gramática Latina, fonética y morfología con nociones de sintaxis*, Ed. Atlas, Madrid, 1944. 18 ptas.

Jamdiu desiderabatur nova editio Grammaticae Latinae Professoris Dni. Eustachii Echauri, quae multis locis aucta atque locupletata tandem prodit.

In ea et perspicuitatem in legibus et methodum scientificam, et sanam probatamque doctrinam et moderatam rerum copiam certe laudabis, Quibus ornata virtutibus adjumento erit Institutorum alumnis sed et fundamento solido iis qui ampliorem cognitionem in Academiis acquirunt et ipsis latinitatis magistris.

Opus vere elaboratum in quo non nulla clarius explicantur quae vel ambigue vel perperam ab aliis grammaticis traduntur. — Cum opus primis cursibus destinetur, syntaxis notionibus complectitur et parva scriptorum anthologia.

Syntaxis brevi edetur.

SI ES. — *Diccionario ilustrado latino-español, español-latino*, 2.ª ed. r visada por D. Vicente García de Diego. 15 x 21, 684 págs con ilustraciones y mapas. Editorial Spes, Paseo Emperador Carlos I, 149, Barcelona, 1944. 30 ptas.

Superiore anno editum est Barcinone Lexicum Latinum SPES quod alumnis certe maxime utilitari fuisse arbitramur atque futurum. Haec vero editio, a Dno. Vincentio García de Diego retractata prodit. Picturis, tabulisque geographicis affabre descriptis decoratur, plura quae ad Romanorum vestes, mores, institutiones spectant, exponuntur. Remanent tamen non nulla quae, in notis accentus praesertim, recognoscantur et perpoliantur. Recolant auctores — rogamus — quae in lexico etymologico latino sub voce *jacio* Ernout et Meillet conscripserunt et quae Nieder-

mann (*Phonétique historique du latin*, § 20, pag. 51) profert: «Le préfixe (de abicito, adicito, conicito, inicito, etc.) est toujours long par position dans la lyrique et dans l'épopée». et ex his quae, melius redigenda sint, videant.

BASABE ENRIQUE, S. J. — *Temas de composición griega. Il sintaxis*, Ed. Razón y Fe. Madrid. 9 ptas.

Optissimus libellus quo exercitiis syntaxis Graeca excolatur. Leges praecipuae syntaxis et locutionis Graecae passim alumno explicantur antequam proponantur exercitia: haec vero sive vertenda Hispanice sive Graece saepius brevissimis constant locutionibus ut lex syntactica facilius memoriae commendetur. Vocabularia ubique exercitiis apponuntur, atque verborum serie et vocabulario Hispano liber completur. Opus ordine et methodo commendatum habebis, si his ejusdem Scriptoris exercitia *morphologiae Graecae* adjunxeris.

JOS. M. TRISTANIUS, C. M. F.

MESA CARLOS E. C. M. F. — *T. Livii Historiae selectae o Viñetas Históricas de Tito Livio*; selección escolar sólo texto, 72 p., 3 ptas.; texto y notas IX-134 p 6 ptas.

Hunc novissimum PALAESTRAE LATINAE textum impenso studio et accurata Livii lectione et cognitione exaravit litterarum latinarum cultor et quondam magister Carolus E. Mesa, C. M. F. Illum scitae de analogia et sintaxi latina notulae ornant, et breves de rebus historicis animadversiones componunt, cum eleganti et elaborata synthesisi de argumentis narrationum. In opusculi fine accurate et breviter de Livii vita, de Livio pulchro rerum scriptore, de Livii sermone, de cet... aliqua exponuntur. Jucundiores has «T Livii Historias selectas» clarissimi typi oculis faciunt. Omnibus, sed praesertim hispanae juventuti latininitatis studiosae, hunc novissimum PALAESTRAE LATINAE, textum vehementer commendamus.

ALOISIUS Mª CANALS, C. M. F.

Lengua Griega — Parte 1.ª: Diccionario Griego-Español ilustrado; parte 2.ª: Manual de la Lengua Griega. — Obra preparada por los Profesores del Colegio de Loyola, bajo la dirección de *Rufo Mendizábal, S. I.* Doctor en Letras. — Ediciones Fax, Plaza Sto. Domingo, 13. Madrid.—1 072 pg., 65 pts.

Prima hujus egregii operis pars «Diccionario Graecum-Hispanicum» alumnis, qui litteris Graecis incumbunt, maximam utilitatem praestabit. Singulis vocibus radix seu notatio apponitur, significationes ordine traduntur, vox derivata Hispanica seu Latina, quae cum Graeca jungatur, subsequitur. Vocabulario nominum, quae vocantur, priorum completur atque picturis tabulisque geographicis opus illustratur. Charta optima atque editio typographica accurata.

Ex altera tamen parte forte majus commodum alumni percipient. Complectitur: 1) paradigmata grammaticalia; 2) verba anomala (communia et in dialectis) quae praecipuo erunt adjumento in legendis scriptoribus, nam saepius vocum variationes scholares haud facile perspicunt atque ubi investigent, ignorant; 3) dictionarium memoriale (mnemonicum) seu etymologicum: quod profecto est elaboratissima operis pars in qua assiduo constantique labore, solida atque intima linguae Graecae et Hispanicae cognitione voces Graecae cum praecipuis derivatis et compositis Hispanicis continentur; ibi pariter rationem et significationem vocabulorum invenies.

Huius dictionario introductio praestantissima atque doctrina referta praemittitur ubi cl. P. Mendizábal, qua decoratur scientia, leges ac praecepta tradit de phonetica Graeca - saepius cum Latina comparata -, de apte conformandis et acuendis vocabulis Hispanicis ex Graeco fonte deductis. Plura innuit retractanda atque corrigenda in lexico R. Academiae Hispanicae et usu introducta. Litterae patriae tanto meritoque opere cumulatae certo gaudere debent

JOSEPHUS M.^a MIR, C. M. F.

Curiosa et jocosa

	nu-	ris	a-
Do-	bis	mul-	me
tos	fe-	mi-	e-
cos	nec	ra-	lix

SALTUS EQUI
Equus ordinatim
saltens notissim
um Ovidii ver-
sum effinget. num-
quam oblivioni

tradendum. — MICHAEL RAMOS, C. M. F.

TRIANGULUS NUMERICUS

1 2 3 4 5 6 7 8	Vates
1 2 3 5 4 5 2 3	Remigibus praecerat
5 3 6 8 5 6 8	Maestus
5 4 5 6 7 8	Sabinorum rex
5 6 5 7 8	Romanorum Caesar et Imperator
1 2 3 4	Temporis spatium
5 7 8	Species aromatica
7 5	Patria Jobi
1	Consonans

MICHAEL RAMOS, C. M. F.

(*solutio in proximum num*)

Domi sutoris:

PATER. — Salve, bone sutor. Filius meus pretium vestis, quam venustule elaborasti, nondum tibi solvit et vento ut...

SUTOR. — Tempus erit solvendi, nonne?

PATER. — Quidem, et propterea venio ut aliam ei componas.

J. GARCÍA, C. M. P.

Barbastrl

— En, amice, miram pirum, cujus fructus nunquam maturant.

— Cur? Arborisne morbus est?

— Minime; sed propinquitas ad viam.

EDUARDUS CANALS, C. M. P.

— Medicus, parum attentus, telepho-
nio cum cliente loquitur.

— Quid accidit? eum interrogat.

— Stomacho et capite laboro.

— Videamus, videamus ergo, linguam
exsere.

VALENTINUS CONEJERO, C. M. P.

— Suntne hae vaccae ex quibus lac
extrahitur?

— Ex alba quidem, opinor.

— Et ex nigra?

— Ex nigra forte... cafeum

ANGELUS SANZ, C. M. P.

APUD MEDICUM

MEDICUS — Ab omni capitis labore
desistas oportet.

AEGROTUS. — Ergo fame peream?

M. — Eccur?

A. — Tonsor ego sum.

JOSEPHUS M. COSCOJUELA, C. M. P.

Barbastrl

— Audi, *stupidel*! Potesne dicere mihi
quando hac currus ferroviarius transibit?

— Quo modo scis me *stupidum* ap-
pellari?

— Id suspicatus sum.

— Ergo suspicare etiam quando cur-
rus ferroviarius transibit.

ALBERTUS ALEGRE, C. M. P.

PATER. — Joannelle! Joannelle!

PUER. — Quid, pater, vis me facere?

PATER. — Vide quantum descenderit
thermometrum.

(*paulo post tempore*)

PUER. — Plurimum, pater, decem
metra plus minusve.

PATER. — Sanus es, fili mi?

PUER. — Ita, pater, nam decidit mihi
in via.

JOSEPHUS ASPA, C. M. P.

Barbastrl